Oszmán Nuri Topbas

ELMÉLKEDÉS A FÖLDRŐL*

I.

Azok a férfiak, akik jámbor istenfélelmet táplálnak szívükben, gyakran elmélkedésbe merülnek. A nyíló virágok, a madarak éneke, a gyümölcstermő fák olyan dolgok, amelyek mindegyike az emberi nyelvhez hasonlóan ismeretet közöl. Elegancia, kifinomultság és szépség lelhető fel bennük, melyek visszatükröződnek a szellemi életben. Aki virághoz hasonlatos szépségű lélek adományát mondhatja magáénak, ugyanúgy ajándékot nyújt, mint egy gyümölcsöktől roskadozó fa. Íme: őket áldja és dicséri Isten (magasztaltassék a neve) a kegyes *Korán*ban.

Az isteni hatalom a legszebb módon rendezte be a Földet, s ezáltal tette alkalmassá az emberi életre. Kiterjedt tájakat és azokat összekötő átjárókat hozott létre, mindemellett enyhe éghajlatokkal lakhatásra alkalmassá tette.

Isten (magasztaltassék a neve) azt mondja a kegyes *Korán*ban:

„[Őt szolgáljátok,] aki a földet fekhelyetekké, az égboltot építménnyé tette, és aki az égből vizet küldött le, s azzal mindenféle gyümölcsöt termesztett – táplálékul nektek. Ezért ne helyezzetek Isten mellé hozzá hasonló [isteneket], miközben tudjátok [Őt].”[1]

„Vajon nem tettük-e fekhellyé a földet, s cövekekké a hegyeket?”[2]

„Ő az, aki kezessé tette nektek a Földet. Járjatok a hátán és egyetek abból, amivel Ő látott el [benneteket]. És Őhozzá lesz a feltámadás.”[3]

Isten (magasztaltassék a neve) kegyes Könyvében sokszor említi a Földet, hogy az ember alaposan eltöprengjen az abban foglalt isteni bölcsességről.

Az élők lakhelye a Föld színén, a halottaké alant van. Az isteni hatalom szerint:

„Nem jelöltük-e ki a Földet gyűlhelyéül elevenek és holtaknak?”[4]

Nézzük meg alaposan a halottnak látszó földet! Amikor víz áztatja, újjáéled, kivirul és kizöldül. Növények hajtanak ki, ezer színben pompáznak. Majd tekintsünk a hatalmas hegyekre, melyekkel az isteni hatalom lerögzíti a földet! Vajon hogyan tárol vizet a hegyek mélyében? Hogyan fakaszt a sziklából vízforrásokat, melyek a Föld folyamait táplálják? Hogy érte el azt, hogy áttetsző, édes és kristálytiszta víz tör elő a kiszáradt sziklákból és a sáros földből? Hogyan keltett életre ama vízzel mindent? Ho-

* Osman Nûri Topbaş: *Kainat, İnsan ve Kuran'da Tefekkür.* Isztambul, 2012, Erkam, IV. és V. fejezet.

[1] *Korán* 2. *szúra [Al-Baqarah]* 22. Mindvégig Simon Róbert néhány ponton módosított fordításai.

[2] Uo. 78. *szúra [An-Naba]* 6–7.

[3] Uo. 67. *szúra [Al-Mulk]* 15.

[4] Uo. 77. *szúra [Al-Murszalat]* 25–26.

gyan növesztett a vízzel fákat és mindenféle más növényt: búzát, szőlőt, lóherét, olajfát, datolyát, gránátalmát és számtalan más gyümölcsöt, amelyek úgy formára, mint színre, ízre, minőségre és illatra különböznek egymástól? Mind másképpen szép, más tulajdonságokkal bír, némelyek táplálóbbak a többinél. Mégis mindet ugyanaz a víz öntözi, és mind ugyanazon a területen nő.[5]

A növények

Amikor egy mag lehull a földre, és a talajnedv kifejti rá kedvező hatását, megduzzad, majd szétnyílik, és így a mag kicsírázik. Egy rész felfelé tör, kibújik a földből, és szárat alkot, a másik rész gyökérként megnyúlva a talaj mélyébe hatol. Ez meglepő dolog, mert a mag mindegyik része ugyanazoknak a külső hatásoknak van kitéve, és az egyik részéből mégis felfelé emelkedő, a másikból pedig földbe kapaszkodó nyúlvány lesz. Elképesztő, hogy ugyanabból az élő anyagból két ennyire ellentétes viselkedésű rész születik. Immár értjük, hogy ez csak a mindenség legbelső titkait ismerő Teremtő akaratának és hatalmának köszönhetően lehetséges.

Ezt követően a magból kisarjadt gyenge hajtásból fatörzs, másik részéből pedig levélzet, lomb lesz. Egy része mintha mosolyogna, virágba borul, s a virágokból később gyümölcs érik. E gyümölcsökben olyan különféle anyagok vannak, melyek hasznosak az emberi szervezet számára.

És mégis, egy-egy gyümölcsben különböző tulajdonságok együttese található. Vegyük például a szőlőt: a magjai hűsek és kemények, míg a húsa meleg és lédús. A tény, hogy a különböző magokból, amelyek legtöbbször azonos hatású természeti környezetnek vannak kitéve, a legkülönfélébb tulajdonságokat mutató élelem származik, kétségtelen jele a végtelen teremtő erővel és bölcsességgel rendelkező élő Létnek.

Isten (magasztaltassék a neve) ezen felül a növényvilágot tette az embert sújtó számos betegség természetes patikájává. A növények sokaknak élelmül szolgálnak, másoknak az egészséget adják vissza és erősítik az emberi szervezetet. Felfrissíthetnek, de ölhetnek is. A megevett növény más anyagokká alakul át. Vannak növények, amelyek tisztítják a vért, mások felélénkítenek és energikussá tesznek. Megint mások lenyugtatják az idegrendszert és altató hatásúak.

Ugyancsak figyelmet érdemelnek az olyan folyamatok, amilyen például a növényekben zajló fotoszintézis, melynek során a klorofill segítségével vízből, valamint a levegőben található széndioxidból oly fontos szénhidrátok állítódnak elő, mint a keményítő és a cellulóz, s a folyamat melléktermékeként a növény oxigént bocsájt a légkörbe. Az oxigén minden élőlény számára nélkülözhetetlen elem, és belégzéssel jutunk hozzá.

Röviden szólva, nincs olyan földre hulló falevél, vagy szalmaszál, melynek az emberiség ne vehetné hasznát! És az ember nem képes mindezt teljes egészében, minden aspektusában hasznosítani.

Milyen csodálatosak a földből kibújó növények, melyeknek különböző a színük, az illatuk, az ízük és a leveleik számtalan alakja! Nincs olyan vegyész, aki képes lenne előállítani a másolatukat, de egy fűszálat sem alkothatna, pedig ránézésre az oly jelentéktelen!

A növények növekedésében rejlő rend és harmónia a nagyszerűség újabb megnyilvánulása. Például a platánfa minden évben több millió magot érlel, melyek mindegyike vékonyka szálakból alkotott picinyke ejtőernyővel ellátott, annak érdekében, hogy a mag mindenfelé eljusson. A szél, belekapaszkodva az ernyőbe, távoli

[5] Vö. Imâm Ghazâlî: *Ihyâ 'ulum al-din*. Bejrut, 1990, Dâru'l-Hayr, VI. fejezet 63. szakasz.

helyekre szállítja ezeket a magokat. Ha történetesen minden egyes magból kifejlődhetne platánfa, rövid időn belül a Föld minden zugát platánerdő borítaná. Más szavakkal, e nagyvilág túl kicsinek bizonyulna, hogy az összes platánfa elférjen rajta. E példát ki lehetne terjeszteni más élőlényekre is.

Évekkel ezelőtt Ausztráliában elhatározták, hogy élősövényt telepítenek egy kaktuszféléből. Mivel ott nem volt természetes ellensége, beleértve egy bizonyos rovart is, a növény hihetetlen gyorsasággal elburjánzott. Végül e kaktusz már Anglia nagyságú területet borított el, és nagy félelem lett úrrá az ausztrálokon. A vidéki kistelepüléseken lakó farmerek utcára kerültek, mert szerencsétlenségükre arra kényszerültek, hogy elhagyják földjeiket, tönkrementek.

Ahhoz, hogy megoldást találjanak a problémára, mozgósították a világ rovarszakértőit, hogy segítsenek fellelni azt a rovarfajt, amely csak ilyen kaktuszokon él meg, és azzal táplálkozik. Olyan rovart kerestek, amely sokat eszik, és gyorsan fejlődik, s nincs természetes ellensége Ausztráliában. Nem telt el hosszú idő, és egy ilyen rovarral kordában lehetett tartani a kaktusz terjedését. Napjainkra e kaktuszfajta visszaszorult egy körülhatárolt területre, és már nem jelent sorscsapást senki számára. Ami pedig a rovart illeti, maradt belőle elegendő, hogy kordában lehessen tartani a kaktusz terjedését.[6]

E példa azt mutatja, hogy létezik egy, az ökológiai egyensúlyra vonatkozó, harmonikus és ugyanakkor rejtélyes szabály az univerzumban, amit nem is olyan könnyű megérteni. Nem lehet semmilyen érveléssel és logikával tagadni, hogy létezik egy erő, amely megakadályozza, hogy bizonyos növények és állatok túlzott elszaporodásukkal megszállják a földet.

És újra meg újra megdöbbentő tény, hogy milliószámra nőnek egymástól különböző növények és gyümölcsök, amelyek ugyanabból a talajból táplálkoznak. A mi Urunk, akinek egyik neve *Al-Razzaq* (vagyis 'Aki ellátást, táplálékot *[rizq]* ad' minden élő fajnak), egymástól eltérő táplálékot szab ki valamennyi teremtményének.

Például, amit a birka elfogyaszt, a legtöbb ember számára ehetetlen, és amit az emberek fogyasztanak, a juhok meg sem kóstolnák. Az életbentartás áldása igen kényes egyensúllyal megosztott a teremtmények között, ahogy a kegyes *Korán* alábbi verse tükrözi – rámutatva a megélhetés biztosításában és az élőlények közötti elosztásban rejlő isteni hatalomra:

„És hány állat van, amely nem veheti magára gondozásának terhét. Isten gondoskodik róluk és tirólatok. Ő az, aki [mindent] hall és tud."[7]

Az isteni irgalmasság micsoda nagyszerű megnyilvánulása a kölcsönös segítség, amelyet a megélhetés terén nyújtanak egymásnak a teremtmények: látva például, ahogy egy egészséges madár a csőrében vitt gabonaszemekkel táplálja beteg társát!

Tanulságos megfontolni, hogyan lehetséges, hogy a világ kialakulásától napjainkig soha nem feledkeztek meg egyetlen teremtmény megélhetéséről sem, pedig nagyon sok Isten által előkészített étek fogyott el azóta. Ha belegondolunk, a világ háromnegyedét víz borítja. A kiemelkedő szárazföldek nagy része, több mint háromnegyede alkalmatlan a növényi életre, mert kopár sziklaalakzatok és sivatagok alkotják. Nagyon kevés termékeny talaj maradt. Ám az isteni hatalom e kis Földet kimeríthetetlen élelmiszerforrássá tette, amely képes jóllakatni minden élőlényt egy szakadatlan metamorfózisban,

[6] *Ilim-Ahlâk-Îman*. Szerk. M. Rahmi Balaban. Ankara, é. n., Diyanet Yayınları, 190. o.
[7] *Korán* 29. *szúra [Al-'Ankabút]* 60.

amelynek eszköze az élővilág változatossága, az, hogy az élőlények egymás váltják.

A végtelen tengerek

A Föld nagy részét víz borítja. Ennek hála, sem a pólusok jeges hidege, sem a trópusok perzselő melege nem képes kiterjeszteni befolyását az egész földkerekségre. A talaj, amit napközben napsugarak melegítenek, éjszaka kibocsátja a felgyülemlett hőt, mint egy kemence. A tengerek is sok-sok millió kalóriát kapnak a Naptól, de csak néhány fokkal melegszenek fel, majd nagyon lassan hűlnek le. Másként mondva, a tengerek termosztátként funkcionálnak az éghajlat szabályozásában, mivel összes felületük sokkal nagyobb a kiemelkedő szárazföldeknél, és így megakadályozzák a túlzott felmelegedést és lehűlést. Ugyanakkor csökkentik is az elpárolgás miatt szárazföldről távozó vízmennyiséget és megakadályozzák a kiszáradás következtében fellépő sivatagosodást.

A tengerekben élő teremtmények gazdagsága, és jellemzőik nem maradnak el a szárazföldiek mögött. Mindaz, amit a tengerből nyerünk, a gyöngy, a korall, és a különböző dísztárgyak, csigák, kagylók, de mindenekelőtt a friss ennivaló, nagyon fontos az ember számára.

A víz

Minden földi élőlény élete a víztől függ. Ha az ember szomjas, de nincs mivel szomját oltania, akkor birtokolja bár a világ minden gazdagságát, nem habozna vízért feláldozni azt. Miután ivott, de szomját nem oltotta, ugyanígy hajlandó lenne elkölteni a világ minden kincsét arra, hogy vízhez jusson. Nincs ebben semmi meglepő. Bármekkora is legyen szemünkben a pénz és az értéktárgyak jelentősége, mindjárt jelentéktelenné válnak számunkra Isten kegyelmével szemben, akkor is, ha e kegyelem csupán egy korty víz formájában jelenik meg.[8]

A személynek, aki helyesen elmélkedik ezen, és a valóság számtalan hasonló talányán, nem lesz nehéz megértenie, hogy milyen nagy a bölcsessége és a hatalma annak, akinek segítségére és gyámolítására a Föld minden teremtményének pusztán életben maradásához is szüksége van. Meg fogja érteni, hogy az élete olyan körülmények és feltételek közepette zajlik, melyet a maga erejéből képtelen lenne elérni, sőt maga az élet is az isteni csodák és Isten csodálatos művei világába merül. Az intelligencia, a logika, a tudat és az intuíció, amelyek képesek megragadni mindezt, nem lehetnek soha oly vakok és arrogánsak, hogy Isten ellen, az egész világegyetem teremtője *(Al-Khallaq)* és fenntartója *(An-Nazim)* ellen lázadjanak.

> ***„(…) létezik egy, az ökológiai egyensúlyra vonatkozó, harmonikus és ugyanakkor rejtélyes szabály az univerzumban, amit nem is olyan könnyű megérteni."***

II.

Az állatvilág titkai

Meg kell alaposan figyelni az égen magasban repülő madarakat, a háziállatokat, a vadakat és a szabad szemmel alig látható, pici rovarokat is. Olyan lenyűgöző dolgokat láthatunk meg bennük, hogy az ember nem teheti meg: ne csodálja Teremtője, Isten nagyságát, hatalmát és bölcsességét!

Vajon hogyan tudta elrendezni az isteni hatalom azokat a döbbenetesen bonyolult bel-

[8] Vö. Imâm Ghazâlî: i. m. VI. fejezet 65–66. szakasz.

ső szerveket az olyan kicsiny állatokban, amelyeket szabad szemmel alig lehet észrevenni? Hogyan képesek rendeltetésük szerint, gond nélkül működni? Az ember felfogóképességét bizony teljeséggel meghaladja sajátosságaik sikeres megértése.

Ha alaposan megfigyeli a környezetében élő állatokat, sokat megtudhat róluk: például azt, hogy milyen az alakjuk, vagy a pofájuk, és ha azután eltűnődik azon, hogy milyen hasznosak gazdájuk számára, például a bőrük, a gyapjújuk és a tejük, meglátja, milyen végtelenül kegyes és irgalmas az isteni hatalom. Hogy megvédje őket a hidegtől, a mi hatalmas Urunk különleges bőrrel ajándékozta meg az állatokat, és hogy védelmezze a lábukat, vastag körömmel látta el, s elérte, hogy minden igényükkel a lehető legjobb módon birkózzanak meg.

Például milyen sok mindenről mesél nekünk a pillangószárnyak csodálatos rajza. Nem más az, mint csupán pár hétig tartó boldog életük titkos, mégis ékesszóló kinyilatkozása… Ez is csak a végtelen isteni csodák egyike, amelyet az Úr felajánl szemünk gyönyörködtetésére, és hogy intelligenciánkkal, de különösen szívünk érzékenységével felfogjuk és megértsük.

A kegyes *Korán*ban található egy felhívás a teve szemrevételezésére, s arra, hogy töprengjünk el, hogyan jöhetett létre:

„Nem gondolkodnak-e el a tevéken, hogyan teremttettek, és az égen, hogyan emeltetett, és a hegyeken, hogyan állíttattak föl, és a földön, hogyan teríttetett ki? Intsél hát! Hiszen te csak intő vagy”.[9]

Ki tudja, hogy az isteni nagyság milyen sok egyéb megnyilvánulására figyelhetnénk föl más állatok és teremtmények beható vizsgálatával!

Az isteni hatalom minden egymástól különböző élőlényt olyan tulajdonsággal ruházott fel, hogy előállított produktumaik akkor is különbözzenek, ha hasonló tápanyagokat vesznek magukhoz. Életük egymás tökéletes kiegészítésén alapszik.

Például, ha egy tehén vagy egy birka eszik az eperfa zöld leveléből, tápláléka hússá, tejjé és gyapjúvá alakul át. Amennyiben a selyemhernyó fogyasztja el ugyanezeket a leveleket, begubózáskor selyemfonalat állít elő. És ha az eperlevél egy bizonyos szarvasfajta eledele, akkor az állat egy illatanyagot, pézsmát választ ki.[10] Isten legkiválóbb teremtményei közül a méhek mézet állítanak elő a virágok nektárjából, erre az ember képtelen. Az ezerszínű és -illatú virág, ha egyenként tekintünk rá, csupán a földből kihajtott, abból táplálkozó egyszerű fűszálakhoz hasonlatos. A szirmai, melyekben életerő lakozik, mégis olyan csodálatos eredményeket mutatnak föl, amire soha egyetlen vegyész sem lesz képes. Amíg valamely állat magától képes előállítani a fűből húst és tejet, melyre az isteni akarat készteti, addig az ember, aki az összes teremtmény közül leginkább közelít a tökéletességhez, nem tudta elérni, hogy korszerűen felszerelt kémiai laboratóriumaiban, a legújabb technológiával, sok tonnányi fű feldolgozásával akárcsak egyetlen gramm húst vagy tejet állítson elő.

Fenséges Urunk azt mondja:

„És bizony, okulni valótok van a jószágaitokban. Inni adunk nektek abból, ami a gyomrukban van, a megemésztett étel és a vér között, tiszta tejet, amit jólesik inni az ivóknak.”[11]

[9] *Korán* 88. *szúra [Al-Ghásija]* 17–21.

[10] A pézsmaszarvas Ázsiában él, szarvval nem rendelkezik, fartőmirigyéből kiválaszt egy illatanyagot, a pézsmát, amely az illatszergyártásban előszeretettel használt alapanyag. *(Giuseppe Seminara jegyzete)*

[11] *Korán* 16. *szúra [An-Nahl]* 66.

A méhek

Az isteni hatalom így szólt:

„És a te Urad sugallatot adott a méhnek: »Keríts magadnak lakhelyet a hegyeken és a fákon s azon, amit [az emberek] emelnek [maguknak]. Aztán egyél mindenfajta gyümölcsből és járd a te Urad könnyen járható útjait!« A [méh] gyomrából különböző fajta ital jön ki, amely az emberek gyógyulására szolgál. Bizony jel van ebben azok számára, akik elgondolkodnak."[12]

Isten Küldöttje (áldja meg Isten és adjon neki békét) azt mondta:

„A hívő olyan, mint a méh. Csak tiszta eleséget eszik, csak tiszta terméket állít elő, tiszta a szállása, amit sem szennyezéssel, sem károkozással nem gyaláz meg."[13]

Itt a Próféta (áldja meg Isten és adjon neki békét) emlékezteti a hívőket feladataikra, ugyanakkor rámutat a méhekkel kapcsolatos szépségre és mély értelemre.

Husszein Kasifi[14] *Korán*-kommentárja ezt mondja:

„Az emberek, akik elgondolkodnak rajta, tudják, hogy a Mindenható, Mindentudó Isten milyen nagy bölcsességgel hozta létre a pici, gyenge méhecskét.

A méh engedelmes, és nem tér el kitűzött céljától.

Elfogyasztja a neki rendelt eledelt, akár édes, akár keserű, és édes mézet választ ki abból.

A méh annyira alapos, és annyira telve van istenfélelemmel, hogy nem hajlandó megenni semmit, ami nem tiszta és üde.

Annyira engedelmes, hogy soha nem merészel fellázadni az isteni parancs ellen.

A méh olyan szálláshelyet választ, ahonnan akár kilométereket kell repülnie, hogy eljusson a gyűjtőhelyig, s ugyanannyit a hazatéréshez.

Annyira tiszta, hogy soha nem száll piszkos helyre, és soha nem szív szennyezett virágból nektárt.

A méh olyan művészi alkotó, hogy ha a világ összes építésze és mérnöke összegyűlne, sem tudnák megalkotni, amire a méhek képesek.

Az általa előállított méz orvosság az emberi test betegségeire, és elmélkedve a méhek alkotta államról valamint viselkedésükről, az ember gyógymódot lel egy lelki betegség, a hanyagság leküzdésére."

A nem-racionális ösztön csodái

Ismail Fenni Ertuğrul[15] az ösztön néven is ismert isteni programról azt mondja, hogy az élet folyamatosságát biztosítja az állatvilágban:

„(…) ennek köszönhetően, anélkül, hogy bárki megtanította volna nekik, az állatok tudják, mely étkek a legalkalmasabbak számukra, mi kell ahhoz, hogy megvédjék az életüket, és ahhoz, hogy szakadatlanul létezzenek jövőbeni nemzedékeik. A madarak fészket építenek. A költöző madarak egy jól meghatározott napon útra készülődve összegyűlnek. Vannak rovarok, melyek megcsonkítják rovaráldozatukat, eltávolítják bizonyos mirigyeit, de nem ölik meg, csupán megbénítják, és a petéiket közvetlenül az áldozat testébe rakják, a kikelő lárvák pedig elevenen felfalják a megbénított rovart. Az így kifejlődők azután más rovaroknak vagy madaraknak szolgálnak élelmül. A méhek

---

[12] Uo. 16. *szúra [An-Nahl]* 68–69.

[13] Ahmad II. 199. Hâkim I. 147.

[14] Husayn ibn Ali al-Kashifi (†910[H.]/1504), más néven al-Wa'iz al-Bayhaqi híres *hadísz*gyűjtő és *Korán*magyarázó volt. *(Giuseppe Seminara jegyzete)*

[15] 1855, Tirnova – 1946. január 29., Isztambul. A szúfizmus *(taszavvuf)* követője, filozófus, író, szótárkészítő, zeneszerző és zenész volt. *(Giuseppe Seminara jegyzete)*

nemét az határozza meg, hogy milyen összetételű élelmet kapnak lárvaállapotukban. Amikor egy kaptár valamilyen baleset következtében méhkirálynő nélkül marad, a dolgozók egy kiválasztott kis lárvából megfelelő táplálékkal új méhkirálynőt nevelhetnek fel."[16]

Nagyon tanulságos, hogyan képes egy piciny darázs legyőzni egy sáskát. A darázs lyukat ás a földbe, s bevonszolja a megcsípett, befecskendezett méregtől eszméletlen és lebénult sáskát, amely azonban nem pusztul el a méregtől. Immár olyan, mint egy húskonzerv. Ezt követően, ha eljön az ideje, a darázs oly módon helyezi el petéit, hogy az azokból kikelő lárvák maguk mellett találják a táplálékul szolgáló friss húst. Az anyadarázs már messze repült, az is lehet, hogy közben el is pusztult, anélkül, hogy látta volna utódjait. Bizonyos viselkedések és talányos technikák, amilyen például ez is, nem magyarázhatók meg olyan szavakkal, mint a „tapasztalat", az „alkalmazkodás" és hasonlók. Ezek az isteni hatalom adományai.[17]

Oszmán Nuri Topbas (sz. 1942) hodzsaeffendi

Miután hosszú éveket töltött a tengerben és ott teljesen kifejlődött, a lazac visszatér abba a patakba, ahol született. Nemcsak hogy a vízfolyással szemben halad, hanem a patak zuhatagjain is átveti magát, hogy eljusson pontosan arra a helyre, ahol ikrából kikelt.

Ki adta vajon a lazacoknak azt a képességet, hogy érzékelni tudják, hol az a sekély tavacskává kiszélesedő hely a patak forrásának közelében, ahol világra jöttek? Ha kifogjuk e halat, és egy másik közeli patakba helyezzük, rájön, hogy nem a helyes úton halad. Nyomban visszafordul a torkolat felé, hogy rátaláljon annak a pataknak a torkolatára, amelyen felúszva a számára lehetséges egyetlen ívóhelyre eljuthat.

Még nehezebb megfejteni az angolnák rejtélyét. Amikor eljön a szaporodási időszak, e teremtmények még nagyobb ámulatot keltenek. A világ minden édesvizű folyójából vagy tavából a Bermuda-szigetek felé veszik az irányt, hogy ott helyezzék el ikráikat a tengerben, és – körülvéve azokat – elpusztuljanak. Nemcsak az amerikai angolnák, hanem azok is, amelyek Európában élnek, ugyanezekre a helyekre érkeznek, miután több ezer mérföldet tettek meg az óceánban. A kikelő aprócska halak, amelyek várhatóan nem tudnak mást, csupán azt, hogy a víztükör minden irányban végtelen, elkezdik útjukat szüleik származási helyére. Végül el is érik a tengerpartot, ahonnan szüleik jöttek. De nem állnak meg ott, felúsznak a folyókba, és elérik a tavakat, ahol a szüleik éltek. Eddig még senki nem talált amerikai angolnát Európában, vagy európait Amerikában. Isten (magasztaltassék a neve) egy

[16] *Iman Hakikatleri Etrafında Suallere Cevaplar*. Isztambul, 1978, Sebil Yayınevi, 58–59. o.
[17] Vö. *Ilim-Ahlâk-Îman*. Id. kiad. 189. o.

évvel meghosszabbította az európai angolnák életét, mert Európából hosszabb az utazás a Bermudákra!

Honnan származik ez az extrém tájékozódási érzék?[18]

Az ezeken az állatokon végzett rendkívüli megfigyelések világosan jelzik, hogy nem átmeneti vagy véletlen vándorlásokról van szó. Éppen ellenkezőleg, rámutatnak, hogy e teremtmények így az őket létrehozó Hatalom által kigondolt tervet és megkívánt életprogramot valósítják meg.

Az állatok e kivételes tájékozódási képessége egyértelmű bizonyíték a mi Urunk létezésére, hatalmára, nagyságára és az isteni elrendelésre. Amikor az emberek elé tárják e megfigyeléseket, van, aki aláveti magát Istennek (magasztaltassék a neve), mert meglátja a valóságot, de vannak olyanok is, akik továbbra is ragaszkodnak a vakságukhoz, a szemük elé tárt csodálatos bizonyítékok ellenére. A kegyes *Korán* következő verse valójában erről szól:

„Isten bizony nem szégyell példázatokkal élni, akár egy szúnyoggal [is], vagy valamivel, ami afölött áll. Akik hisznek, tudják, hogy az az igazság, [ami] az Uruktól [jön]. Azok azonban, akik hitetlenek, azt mondják: »Mit akart Isten ezzel [mondani], mint példázattal?« Tévelygésbe visz vele sokakat, de sokakat az igaz útra vezérel. Ám csupán a gonoszokat viszi tévelygésbe vele."[19]

A párokban megvalósult teremtés

Isten (magasztaltassék a neve) csak saját magát tette egyedülvalóvá, mert az élőlények, a maguk teljességét illetően párban teremtettek. A kegyes *Korán* verse így szól:

„Mindent párosával teremtettünk. Talán hallgattok az intő szóra."[20]

A pozitív tudomány csak a közelmúltban volt képes azonosítani ennek a párban történt teremtésnek a természetét. Az egész emberiség számára ajándékként kinyilatkoztatott tudás, a *Korán* versei már tizennégy évszázaddal ezelőtt feltárták.

„Ő teremtette az egeket látható támaszok nélkül és szilárdan rögzített [hegyeket] vetett a földre, hogy [ne] inogjon veletek, és mindenféle állatot terjesztett el rajta. És vizet bocsátottunk le az égből és mindenféle pompás [növény] fajtát sarjasztottunk rajta."[21]

E világegyetem részecskéi, a magok, a sejtek, a növények, az állatok, az emberek, maga az anyag, egészen az atom belsejében található még talányos elemekig (amilyenek például az elektronok és a protonok), olyan elrendezések, amelyek meghaladják az érthetőség mértékét, és nagyobb esztétikai élvezetet nyújtanak az ember számára, mint egy gonddal és ízléssel feldíszített esküvői terem. Furcsa, különleges törvénynek van alávetve, amelynek lényege, hogy minden egyes dolog a saját természetének megfelelő társsal együtt létezik. És ennek ismerete az elmélkedés fenséges horizontjait nyitja számunkra.

Köszönetet mondunk Abdurrahman Islamnak,
Topbas mester művei hűséges olasz fordítójának,
hogy a magyar nyelvű változatot rendelkezésünkre bocsátotta

[18] Lásd uo. 188–189. o.
[19] *Korán* 2. *szúra [Al-Bakara]* 26.
[20] Uo. 51. *szúra [Adh-Dharijat]* 49.
[21] Uo. 31. *szúra [Luqman]* 10.